

डकर्मी विषयको पाठ्यक्रम

(Mason)

(कक्षा ५ उत्तीर्ण भएका प्रशिक्षार्थीहरूको लागि)

नेपाल सरकार
श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय
व्यावसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्र
(विभाग स्तरीय कार्यालय)
सैबु, भैंसेपाटी, ललितपुर
फोन नं. ५५९०२५४, ५५९०८००
फ्याक्स नं. ५५९०८९४
ई-मेल : vsdtcbhainsepati@yahoo.com
आ.व. ०७२०७३

विषय सूची

<u>क्र.सं.</u>	<u>विषय</u>	<u>पाना नं.</u>
१.	पाठ्यक्रम तथा नम्स निर्माण उपसमिति	१
२.	मौलिक उद्देश्य र लक्ष्य	२
३.	पाठ्यांश विवरण	३
४.	उद्देश्यहरू	४
५.	पाठ्यांशको क्रमबद्धता र समयावधि (सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक)	५
६.	प्रोजेक्ट केन्द्रीय पाठ्यांश	६
७.	रोजगारमूलक सीप मोडेल	८
८.	प्रोजेक्ट	९
९.	मूल्याङ्कन योजना	१०
१०.	प्रशिक्षण र सिकाईका लागि मार्गदर्शनहरू	११
११.	संक्षिप्त विवरण	१२
१२.	डकर्मी विषयको लागि रोजगारमूलक सीप चार्ट	१३
१३.	कार्य तथा उपकार्यहरू	१४
१४.	मेशिन, औजार तथा सरसामानको मापदण्ड (नम्स)	३५
१५.	सहयोगी पुस्तक	३७

पाठ्यक्रम तथा नम्स निर्माण उप-समिति

क्र.सं.	नाम	दर्जा	कार्यालय
१.	संयोजक श्री तेजराज शर्मा	निर्देशक	व्यावसायिक तथा सीप विकास तालीम केन्द्र
२.	सदस्य श्री माधव अधिकारी	विषय विज्ञ	बालाजु स्कूल अफ इन्जि. एण्ड टेक्नोलोजी
३.	सदस्य श्री यूवराज लिम्बु	प्रशिक्षक	ट्रेनिङ सेन्टर नेपाल, सितापाइला
४.	सदस्य सचिव श्री रमा उपाध्याय	प्रशिक्षक (शा.अ.स्तर)	व्यावसायिक तथा सीप विकास तालीम केन्द्र
५.	सहायक श्री इन्द्रा कुमारी स्वाँर	ना.सु.	व्यावसायिक तथा सीप विकास तालीम केन्द्र
६.	सहायक श्री सुबन दवाडी	क.अपरेटर	व्यावसायिक तथा सीप विकास तालीम केन्द्र

मौलिक उद्देश्य

यो क्षमतामूलक एवं वजार आश्रित पाठ्यक्रम व्यवसायसंग सम्बन्धित ज्ञान, सीप तथा धारणाले अर्ध दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने उद्देश्यले तयार गरिएको छ । नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ मा देशको विकासमा युवा जनशक्तिलाई परिचालन गर्ने राज्यले विशेष नीति अवलम्बन गर्ने उल्लेख भए अनुरूप राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय बजार अनुकूलको ज्ञान र सीप प्रदान गरी रोजगारीका अवस्था प्रवर्द्धन गरी मुलुकको वेरोजगारी समस्या न्युनिकरण गर्नुको साथै देशको आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याई जनताको जिवन स्तर उकास्ने उद्देश्यले व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्रहरू उच्च प्रतिवर्द्धताका साथ क्रियाशिल रहँदै आएको छन् । व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्रको सोही अवधारणा अनुरूप प्राथमिक तह अध्ययन गरी अध्ययन छाडेका युवाहरूलाई सक्षम मेशनको रूपमा तयार गर्नको लागि यो ३९० घण्टाको तालीम पाठ्यक्रम तयार गरिएको हो ।

लक्ष्य

यस पाठ्यक्रमको मुख्य लक्ष्य प्रशिक्षार्थीहरूमा अर्धदक्ष स्तरको रोजगार देश एवं विदेशमा निर्माण उद्योगहरूमा पाउनका लागि आवश्यक पर्ने सीप तथा ज्ञान प्रदान गर्नु हो । उपयुक्त रोजगारले प्रशिक्षार्थीहरूको जिवन शैली उकास्नुको साथै यस विषयमा देश भित्र संलग्न गैर नेपाली कामदारहरूको प्रतिस्थापन तथा विदेशमा नेपाली कामदारहरूको रोजगारीको अवसर वृद्धि गर्ने लक्ष्यलाई समेत टेवा पुऱ्याउँछ ।

यस पाठ्यक्रम अनुसार तालिम प्राप्त गरिसकेपछि प्रशिक्षार्थीहरूले :

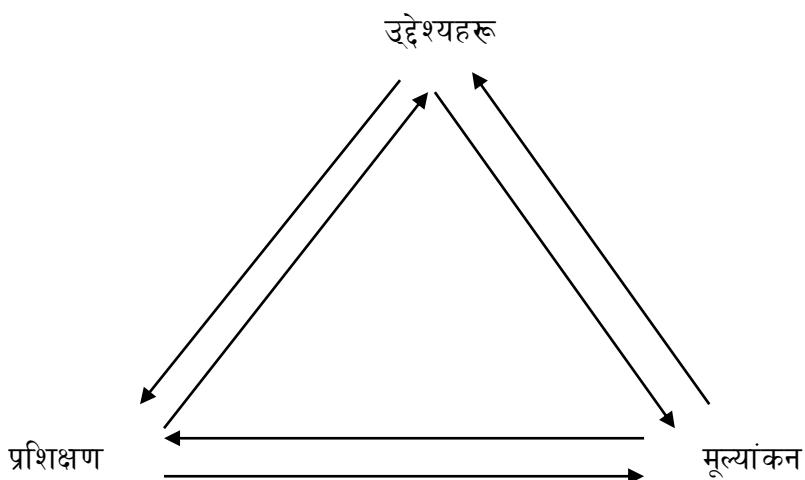
- मेशन (डकर्मीको काम) को अवधारणाको विकास गर्न सक्ने छन् ।
- मेशनसंग सम्बन्धित आधार कार्यहरू सम्पन्न गर्न सक्नेछन् ।
- मेशन का विभिन्न तत्वहरू/अङ्गहरूको पहिचान र तयार गर्न सक्नेछन् ।
- विभिन्न संरचनाको निर्माणको लागिको कार्य गर्न सक्ने छ ।
- विभिन्न घर तथा पर्खालहरूको लागि गारो लगाउने कार्य गर्न सक्ने छन् ।
- व्यवसायसंग सम्बन्धित साधारण गणितिय ज्ञान प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।
- प्रारम्भिक उपचारसंग परिचित हुनेछन् ।
- पेशागत स्वास्थ्यसंग परिचित हुनुका साथै सुरक्षित कार्य प्रविधि (technique) लागू गर्न सक्नेछन् ।

पाठ्यांश विवरण

१. व्यावसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्रको मेसन (डकर्मी) पाठ्यांश अर्धदक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नको लागि निर्माण गरिएको हो । यो पाठ्यांश व्यावहारिक सीप र ज्ञानमा केन्द्रित रहेको छ ।
२. यस पाठ्यांशमा कूल ३९० पाठ्यघण्टा समावेश गरिएको छ (लगभग ३ महिना) । ८० प्रतिशत पाठ्यभार प्रयोगात्मक विषयमा ३१२ घण्टा र २० प्रतिशत पाठ्यभार सैद्धान्तिक विषयमा ७८ घण्टा पर्छ । जसमा औषत दैनिक ४ घण्टा प्रयोगात्मक कार्य र १ घण्टा सैद्धान्तिक विषय पर्न आउँछ ।
३. यस पाठ्यांशले शुरू देखि अन्त्य सम्म प्रोजेक्टको लागि आवश्यक पर्ने व्यावहारिक सीप र सैद्धान्तिक ज्ञान एवं स्तरीय कार्यको आधारमा गरिएको छ ।
४. पाठ्यांशको मुख्य केन्द्रविन्दु प्रयोगात्मक सीप विकासलाई बनाइएको छ । सीपको विकास पाठ्यांशको प्रत्येक एकाई अनुसार गरिएको छ र अभ्यास कार्य, समस्यामूलक एकाइ तालिम अवधिमै संयुक्त रूपमा गराउने व्यवस्था छ ।
५. यस पाठ्यांशको लागि भर्ना योग्यता प्राथमिक कक्षा उत्तीर्ण भएको हुनुपर्छ ।

उद्देश्यहरू

यस पाठ्यक्रममा समावेश भएको उद्देश्यहरू प्रशिक्षार्थीको कार्यमूलक कामको आधारमा गरिएका छन् । प्रशिक्षण पूरा भएपछि र प्रोजेक्ट समाप्त भएपछि प्रशिक्षार्थीले के गर्न सक्षम हुनुपर्छ वा के थाहा पाउन सक्नु पर्छ भन्ने कुरा उद्देश्यहरूले बताउँछन् । उद्देश्यहरूले नै प्रशिक्षार्थीलाई सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक विषय तयार गर्न मार्ग दर्शन दिन्छन् । कार्य, उद्देश्यहरूले प्रशिक्षण र मूल्यांकनलाई संयुक्त रूपले व्यावसायिक शिक्षाको शिक्षण सिकाइ प्रक्रियामा प्रभावकारिता ल्याउँछ ।

उद्देश्यहरू मूल्यांकनको सिद्धान्तको रूपमा प्रयोग गरी यसले प्रशिक्षार्थीलाई प्रशिक्षकले आवश्यक पर्ने ज्ञान र सीप किंतु राम्ररी प्रदान गरियो भन्ने थाहा पाउन उपयुक्त अवसर मिल्दछ । उद्देश्यहरू नै पाठ्यक्रमको मुटु हो ।

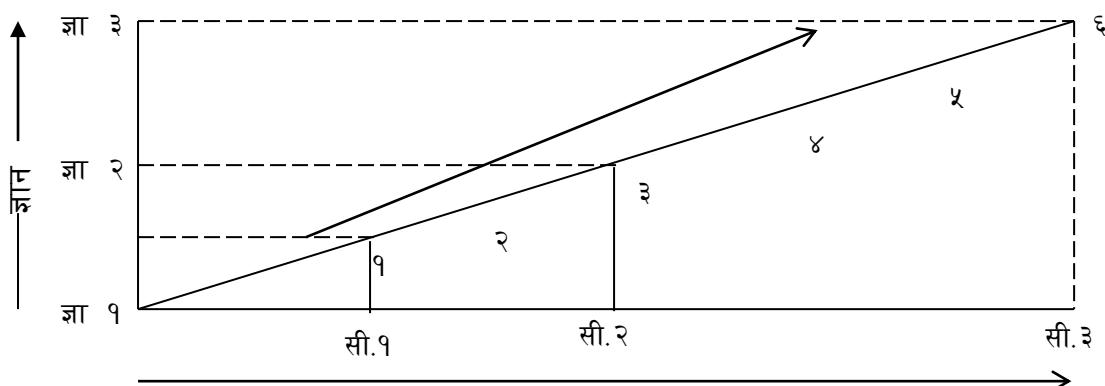
पाठ्यांशको क्रमवद्धता र समयावधि (सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक)

क्र.सं.	विषय	सैद्धान्तिक	प्रयोगात्मक	समय (घण्टा)
१.	मेसन	१		१
२.	सुरक्षाको नियम	२		२
३.	नापको बारेमा जानकारी	३		३
४.	औजार तथा उपकरण	२		२
५.	मेसन कार्यमा प्रयोग हुने सामग्रीहरू	२		२
६.	मसलाको जानकारी	२		२
७.	सिमेन्ट, बालुवा, गिड्डी र पानीको बारेमा जानकारी	३		३
८.	ईट्टाको परिचय र प्रकार	३		३
९.	बण्ड (Bond) को बारेमा जानकारी	३		३
१०.	आधारभूत गणित	८	१०	१८
११.	चलन चल्तीमा प्रयोग हुने इकाई	६		६
१२.	नक्साको जानकारी	८		८
१३.	स्केल	६		६
१४.	भवनको विभिन्न भागको जानकारी	१०		१०
१५.	प्राथमिक उपचार	३		३
१६.	दुङ्गालाई विभिन्न आकारमा काट्ने		४	४
१७.	दुङ्गाको सुख्खा गारो लगाउने		४	४
१८.	मसला तयार गर्ने विधि (१:६ अनुपात)		१२	१२
१९.	दुङ्गाको गारोमा १:६ मसला प्रयोग गरी गारो लगाउने		१२	१२
२०.	ईट्टाको टुक्रा (Brick bat) तयार गर्ने		४	४
२१.	Straight wall (1 b) in English Bond	१	१९	२०
२२.	Straight wall ($1\frac{1}{2}$ b) in English Bond		२०	२०
२३.	Corner wall (1 b) in English Bond		२०	२०
२४.	Corner wall (1 b) in English Bond - Racking & Tothing	१	१७	१८
२५.	Straight wall ($\frac{1}{2}$ b) in Stretcher Bond		१८	१८
२६.	Construction of Arc	१	१९	२०
२७.	Straight wall of flemish bond (One brick thickness)	१	१९	२०

२८.	Cross wall in English bond (One brick thickness)	१	२९	३०
२९.	भ्यालको भाग राखी गारो लगाउने	१	२९	३०
३०.	प्लाष्टरिङ कार्य		१८	१८
३१.	लिन्टल तयार गर्ने	१	१९	२०
३२.	हलो ब्लकको पखाल	१	२९	३०
३३.	भवन आचार संहिताको बारेमा जानकारी	८		८
३४.	प्रोजेक्ट कार्य		१०	१०
जम्मा:		७८	३१२	३९०

प्रोजेक्ट केन्द्रीय पाठ्यांश

चित्र नं. १

सीप स्तर

सी = सीप

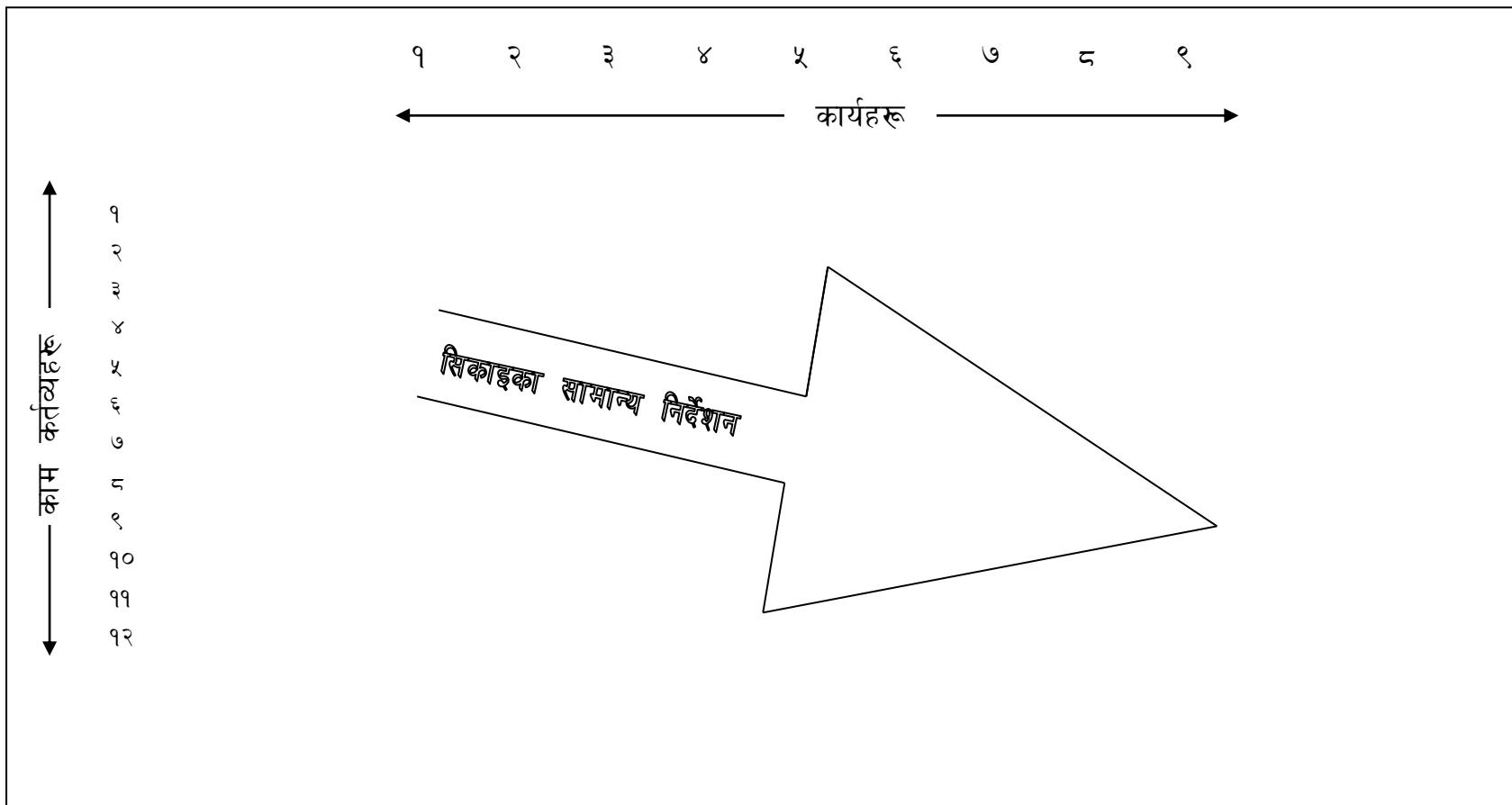
ज्ञा = ज्ञान

व्यावसायिक तथा सीप विकास तालिम निर्देशनालयका पाठ्यांशहरू प्रोजेक्टमा केन्द्रित छन्। प्रोजेक्टहरूको छनौट र क्रमवद्धता रोजगारको प्रवेशमा आवश्यक कार्य स्तरको ज्ञान र सीपको आधारमा निर्धारण गरिएको छ।

चित्र नं. १ ले व्यावसायिक तथा सीप विकास तालिम निर्देशनालयका धेरैजसो पाठ्यांशरूमा करिब २० प्रतिशत सैद्धान्तिक र ८० प्रतिशत प्रयोगात्मक विषय पाठ्यभार रहेको देखाउँछ। मूल्य रूपमा चित्रले प्रोजेक्टको केन्द्रीय स्वरूपमा ज्ञान र सीपको आवश्यकता बारे प्रकाश पार्छ। व्यावसायिक तथा सीप विकास तालिमका प्रशिक्षकहरूले तालिम अवधिभर ज्ञान र सीपको विकासमा समन्वय ल्याई प्रोजेक्टमा क्रमवद्धता मिलाउनु पर्दछ। सैद्धान्तिक विषय र सीप त्यस बेलामा सिकाउनु पर्दछ, जुन बेला उक्त विषयमा सीप हासिल गरी प्रशिक्षार्थीहरूले आफ्नो प्रोजेक्ट समाप्त गर्न सक्षम हुन्छन्। यो नै सबैभन्दा प्रभावकारी विधि हो र यसले साधारणतया छिटो र प्रभावकारी शिक्षण प्रदान गर्दछ। जसबाट –

१. प्रशिक्षार्थीले ज्ञान र सीपको महत्व पता लगाउँछ। (प्रेरणा जागृत हुनु)
२. सैद्धान्तिक पाठ र प्रदर्शन पाठमा सम्मिलित हुन्छ। (सिकदछ)
३. प्रोजेक्टमा नयाँ शिक्षण विधि तुरन्त अपनाउँछ। (अभिप्रेरित हुनु)

रोजगारमूलक सीप मोडेल

चित्र नं. २

प्रोजेक्ट

प्रशिक्षार्थीहरूको सीप विकास गर्न सरलबाट जटिल कार्यहरू पाठ्यांशको विकासअनुसार निम्न प्रोजेक्ट छनौट गरी राखिएको छ ।

क्र.सं.

आधारभूत कार्यहरू

समय (घण्टा)

१. Corner wall of 1 brick in English Bond ($1\text{m} \times 1\text{m}$)

१०

जम्मा: १० घण्टा

मूल्याङ्कन योजना

डकर्मी (मेसन) पाठ्यांशका प्रशिक्षार्थीहरूको निम्न योजना बमोजिम मूल्याङ्कन गरिन्छ ।

१. क. प्रयोगात्मक भार ८० प्रतिशत
ख. सैद्धान्तिक भार २० प्रतिशत
२. प्रयोगात्मक मूल्याङ्कन :
  - क. प्रत्येक प्रशिक्षार्थीले मूल्याङ्कनको लागि पाठ्यांशको प्रोजेक्टहरू सम्पादन गर्नुपर्दछ ।
  - ख. पाठ्यांश अवधिभर कम्तीमा एक पटक प्रयोगात्मक मूल्याङ्कन हुनेछ ।
  - ग. प्रयोगात्मक मूल्याङ्कनमा निम्न लिखित कुराहरू समावेश हुनेछन् ।
    - अ. प्रोजेक्टको कार्य वस्तु
    - आ. प्रशिक्षार्थीहरूको कार्य, सीप र स्तर
    - इ. कार्यशाला र व्यक्तिगत सुरक्षा
३. सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन :

पाठ्यांश अवधिभर मूल्याङ्कन गर्न कम्तीमा २ पटक लिखित परीक्षा लिइनेछ । लिखित परीक्षामा सामान्यतया वस्तुगत प्रश्नहरू (Objective Questions) समावेश हुनेछन् ।

प्रशिक्षण र सिकाइको लागि मार्ग दर्शनहरू

व्यावसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्रका प्रशिक्षार्थीहरूको सफलताको लागि आवश्यक प्रमुख प्रशिक्षण र सिकाइका सिद्धान्तहरूः

१. प्रदर्शन सामूहिक प्रशिक्षणको प्रारम्भिक विधि हो ।
२. कोचिङ्ग व्यक्तिगत प्रशिक्षार्थी प्रशिक्षणको प्रारम्भिक विधि हो ।
३. धेरै जसो सैद्धान्तिक विषय योजनावद्व र समयानुकूल "छोटो वा उदाहरणयुक्त छलफल" माध्यमद्वारा सिकाइन्छ ।
४. आवश्यकता भए अनुसार दृश्य शैक्षिक सामग्रीहरू प्रयोग गर्नु पर्छ । (मोडेल, नमूना, चित्र चार्ट, रेखा, चित्र इत्यादि)
५. शिक्षण कार्य योजना अध्यापन गर्नुभन्दा पहिले नै तयार गर्नु पर्छ ।
६. पाठ्यांशमा शुरूमा नै प्रशिक्षार्थी मूल्याङ्कन योजना प्रशिक्षार्थी समक्ष प्रस्तुत गर्नु पर्छ ।
७. पाठ्योजना सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक दुवै विषयमा तयार पार्नु पर्दछ ।
८. राम्रो सिकाइ र लेखाइको लागि प्रशिक्षण लेख तयार पार्नुपर्छ र तिनीहरू प्रशिक्षार्थीहरूलाई हचाण्ड आउटको रूपमा वितरण गर्नुपर्छ ।
९. कोचिङ्ग व्यक्तिगत प्रशिक्षार्थीको आवश्यकता अनुसार हुनुपर्छ र यो पहिले विषय वा प्रदर्शनलाई पुनः दोहच्याउने किसिमको हुनुहुनैन ।
१०. प्रशिक्षकले राम्रो भावना र सुरक्षा जगाउनुको साथै सीप र ज्ञान प्रदान गर्नुपर्छ ।
११. शिक्षण वातावरण प्रशिक्षार्थीहरूले आफ्नो शिक्षण सिकाइ कार्यमा चाख लिएर भाग लिनेतर्फ उन्मुख हुनु पर्छ । उचित वातावरणको सृजना नै प्रशिक्षकहरूको मूल्य ध्येय हुनुपर्छ ।
१२. नकारात्मक प्रविधि जस्तै पक्षपात, अलमल्ल, आक्षेप (निन्दापूर्ण कुरा) इत्यादिलाई सकभर उत्प्रेरित गरी हटाउनु पर्छ ।
१३. तालिम अवधिभर प्रशिक्षार्थीलाई तालिम प्रति रूचि तथा आदर जगाउनु पर्छ ।

संक्षिप्त विवरण

डकर्मी (मेसन) विषयको लागि रोजगारमूलक सीप चार्ट

क्र.सं	काम र कर्तव्य	कार्य १	कार्य २	कार्य ३	कार्य ४	कार्य ५	कार्य ६	कार्य ७	कार्य ८
१.	मेसन	परिचय	महत्व	प्रयोग					
२.	सुरक्षाको नियम	व्यक्तिगत	कार्यशाला	मेशिनरी औजार					
३.	नापको बारेमा जानकारी	परिचय	महत्व	प्रयोग	नापे औजारहरू				
४.	औजार तथा उपकरण	परिचय	महत्व	प्रयोग					
५.	मेसन कार्यमा प्रयोग हुने सामग्रीहरू	परिचय	महत्व	प्रयोग					
६.	मसलाको जानकारी	परिचय	महत्व	प्रयोग					
७.	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी र पानीको बारेमा जानकारी	परिचय	महत्व	प्रयोग					
८.	ईटाको परिचय र प्रकार	परिचय	प्रकार	महत्व	प्रयोग				

क्र.सं	काम र कर्तव्य	कार्य १	कार्य २	कार्य ३	कार्य ४	कार्य ५	कार्य ६	कार्य ७	कार्य ८
९.	बोण्ड (ब्यलम) को बारेमा जानकारी	परिचय	प्रकार						
१०.	आधारभूत गणित	परिचय	प्रयोग						
११.	चलन चल्तीमा प्रयोग हुने इकाई	परिचय	प्रयोग						
१२.	नक्साको जानकारी	परिचय	महत्व	प्लान	सेक्सन	इलिभेसन			
१३.	स्केल	परिचय	प्रयोग						
१४.	भवनको विभिन्न भागको जानकारी	परिचय							
१५.	प्राथमिक उपचार	परिचय/ महत्व							
१६.	दुङ्गालाई विभिन्न आकारमा काट्ने	परिचय	महत्व	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई			
१७.	दुङ्गाको सुख्खा गारो लगाउने	परिचय	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई				
१८.	मसला तयार गर्ने विधि	परिचय	महत्व	प्रयोग	वर्गीकरण	सुरक्षा नियम	सरसफाई		

क्र.सं	काम र कर्तव्य	कार्य १	कार्य २	कार्य ३	कार्य ४	कार्य ५	कार्य ६	कार्य ७	कार्य ८
१९.	१:६ मसला प्रयोग गरी ढुङ्गाको गारो लगाउने	परिचय	महत्व	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई			
२०.	ईट्टाको टुक्रा (च्चाप दबत) तयार गर्ने	परिचय	महत्व	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई			
२१.	क्तचब्जजत धर्वा ९ज द० प्ल भ्लनप्क्ज द्ययलम	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
२२.	क्तचब्जजत धर्वा ९ज्ञर०८० प्ल भ्लनप्क्ज द्ययलम	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
२३.	ऋयचलभच धर्वा ९ज द० प्ल भ्लनप्क्ज द्ययलम	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
२४.	ऋयचलभच धर्वा ९ज द० प्ल भ्लनप्क्ज द्ययलम (च्चअप्लन ७ त्ययतज्ज्लन	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
२५.	क्तचब्जजत धर्वा ९ज्ञर०८० प्ल क्तचभतअजभच द्ययलम	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
२६.	ऋयलक्तचगअतथ्यल या व्यञ्ज	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		

क्र.सं	काम र कर्तव्य	कार्य १	कार्य २	कार्य ३	कार्य ४	कार्य ५	कार्य ६	कार्य ७	कार्य ८
२७.	बत्तचब्जजत धबर्ही या आमिक्षक दयलम ९इलभ दचथ्यप तजष्ठपलभकक०	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
२८.	बृहत्यकक धबर्ही प्ल भ्लनप्क्षज दयलम ९इलभ दचथ्यप तजष्ठपलभकक०	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
२९.	भ्यालको भाग राखी गारो लगाउने	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
३०.	प्लाष्टिरिङ्ग कार्य	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
३१.	लिन्टल तयार गर्ने	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
३२.	हलो ब्लकको पर्खाल	परिचय	महत्व	प्रयोग	विधि	सुरक्षा नियम	सरसफाई		
३३.	भवन निर्माण आचार संहिताको बारेमा जानकारी	परिचय	महत्व						

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
१.	मेसन (डकर्मी)	१.१ परिचय १.२ महत्व १.३ प्रयोग	१.१.१ मेसन (डकर्मी) कार्यको परिचय सम्बन्धी ज्ञान १.२.१ मेसन कार्यको महत्व सम्बन्धी ज्ञान १.३.१ मेसन कार्यको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान	१. विलिडङ्ग/पर्खाल निर्माण कार्य २. प्लाष्टरिङ कार्य १. बलियो २. आकर्षक ३. सुरक्षा आदि १. घर तथा पर्खाल निर्माण
२.	सुरक्षाको नियम	२.१ व्यक्तिगत सुरक्षा २.२ कार्यशाला सुरक्षा २.३ मेसिन, औजार तथा उपकरणहरू	२.१.१ व्यक्तिगत सुरक्षा सम्बन्धी ज्ञान २.२.१ कार्यशाला सुरक्षा सम्बन्धी ज्ञान २.३.१ मेसिन, औजार तथा उपकरणहरू सम्बन्धी सुरक्षाको ज्ञान	१. एप्रोन २. जुत्ता ३. पञ्जा ४. हेल्मेट ५. प्राथमिक उपचारको बाक्स आदि १. प्रकाश २. भेन्टिलेशन ३. विद्युत ४. सरसफाई ५. कार्यक्षेत्र १. डकर्मी कार्यमा आवश्यक सम्पूर्ण मेसिन, औजार तथा उपकरणहरूको सुरक्षा
३.	नापको बारेमा जानकारी	३.१ परिचय	३.१.१ नापको परिचय सम्बन्धी ज्ञान	१. इन्च

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	सक्षिप्त विवरण
		३.२ महत्व ३.३ प्रयोग ३.४ नाप्ने औजारहरू	३.२.१ नापको महत्व सम्बन्धी ज्ञान ३.३.१ नापको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान ३.४.१ नाप्ने औजारहरूको बारेमा ज्ञान	२. फिट ३. मिटर ४. सेन्टीमिटर ५. मिलिमिटर आदि १. डकर्मी कार्यमा नापको महत्व २. आवश्यकता अनुसार नाप लिएर काम गर्ने १. डकर्मी कार्यको हरेक क्षेत्रमा नापको प्रयोग आवश्यक हुन्छ ।
४.	औजार तथा उपकरण	४.१ परिचय ४.२ महत्व ४.३ प्रयोग	४.१.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने औजार तथा उपकरणको परिचय सम्बन्धी ज्ञान ४.१.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने औजार तथा उपकरणहरूको महत्व सम्बन्धी ज्ञान ४.३.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने औजार तथा उपकरणहरूको सही प्रयोग गर्न सक्षम	१. डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने पछाडी उल्लेख गरिएका औजार तथा उपकरणहरू १. औजार तथा उपकरणहरूको महत्व बारे बुझी प्रयोग गर्न सक्ने
५.	मेसन कार्यमा प्रयोग हुने	५.१ परिचय	५.१.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने	१. सही औजार तथा उपकरण सही ठाउँमा प्रयोग गरी कार्य गर्न सक्ने

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
	सामग्रीहरू		सामग्रीहरूको परिचय सम्बन्धी ज्ञान	उल्लेख गरिएका सामग्रीहरू २. पुरातन समयमा प्रयोग हुने सामग्रीहरू ३. हाल प्रयोग हुने सामग्रीहरू
६.	मसला (:यचतबच) को जानकारी	५.२ महत्व ५.३ प्रयोग	५.१.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने सामग्रीहरूको महत्व सम्बन्धी ज्ञान ५.३.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने सामग्रीहरूको सही प्रयोग गर्ने सक्षम	१. आवश्यक सामग्रीहरूको महत्व बारे बुझी प्रयोग गर्न सक्ने १. सही सामग्रीको सही ठाउँमा प्रयोग गरी कार्य गर्न सक्ने
७.	सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी र पानीको बारेमा जानकारी	६.१ परिचय ६.२ महत्व ६.३ प्रयोग	६.१.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने मसलाको परिचय सम्बन्धी ज्ञान ६.१.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने मसलाको अनुपातको महत्व सम्बन्धी ज्ञान ६.३.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने विभिन्न अनुपातको मसलाको सही प्रयोग गर्न सक्षम	१. विभिन्न अनुपातका मसलाको परिचय (जस्तै: १:३, १:४, १:५, १:६) २. कंकिट मसला (जस्तै: १:२:४, १:३:६) १. विभिन्न अनुपातका महलाको महत्व बुझ्ने र बुझाउने १. आवश्यकता अनुसार विभिन्न अनुपातका मसलाको प्रयोग गरी निर्माण कार्य गर्ने
		७.१ परिचय	७.१.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी र पानीको मात्रा बारेमा जानकारी	१. सिमेन्ट, बालुवा, गिट्टी र पानीको सही मात्रा बारेमा बुझ्ने बुझाउने

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
८.	ईद्वाको परिचय र प्रकार	७.२ महत्व	७.१.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने सिमेन्ट, बालुवा, गिड्डी र पानीको सही मात्राको महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. सिमेन्ट, बालुवा, गिड्डी र पानीको सही मात्राको महत्व बुझ्ने र बुझाउने
		७.३ प्रयोग	७.३.१ डकर्मी कार्यमा प्रयोग हुने सिमेन्ट, बालुवा, गिड्डी र पानीको सही मात्राको प्रयोग गर्न सक्षम	१. सिमेन्ट, बालुवा, गिड्डी र पानीको सही मात्राको प्रयोग गरी निर्माण कार्य गर्ने
		८.१ परिचय	८.१.१ ईद्वाको बारेमा जानकारी	१. निर्माण कार्यमा प्रयोग गर्न ईद्वाको बारेमा पूर्ण विवरण बुझ्ने र बुझाउने
		८.२ प्रकार	८.२.१ ईद्वाको प्रकार सम्बन्धी ज्ञान	१. १ नं. ईद्वा २. २ नं. ईद्वा ३. ३ नं. ईद्वा
		८.३ महत्व	८.३.१ ईद्वाको महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. निर्माण कार्यमा सही ईद्वाको महत्व र त्यसले पार्ने प्रभाव बारे जानकारी लिने
		८.४ प्रयोग	८.४.१ सही ईद्वाको प्रयोग गर्न सक्षम	१. आवश्यकता अनुसार सही स्थानमा सही ईद्वाको प्रयोग
		९.१ परिचय	९.१.१ निर्माण कार्यमा बण्डको बारेमा जानकारी	१. निर्माण कार्य गर्दा बण्डको बारेमा बुझ्ने र बुझाउने

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
१०.	आधारभूत गणित	९.२ प्रकार १०.१ परिचय १०.२ प्रयोग	९.२.१ बण्डको प्रकार सम्बन्धी ज्ञान १०.१.१ निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने आधारभूत गणितीय ज्ञान १०.२.१ निर्माण कार्यमा गणितीय ज्ञानको प्रयोग गर्न सक्षम	१. भलनिक्षिज द्यलम २. फिल्कज द्यलम आदि १. लम्बाई २. चौडाई ३. क्षेत्रफल ४. आयतन ५. परिमाण १. निर्माण कार्यमा हिसाब निकालन सही विधि अपनाई नाप अनुसार कार्य गर्ने
११.	चलनचल्तीमा प्रयोग हुने इकाई	११.१ परिचय ११.२ प्रयोग	११.१.१ निर्माण कार्यमा चलनचल्तीको इकाई सम्बन्धी ज्ञान ११.२.१ निर्माण कार्यमा चलनचल्तीको इकाई र स्टचाण्डड इकाईको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान	१. इन्च २. फिट ३. मिटर ४. सेन्टिमिटर ५. मिलिमिटर आदि ६. इकाई परिवर्तन १. निर्माण कार्यमा आवश्यकता अनुसार स्टचाण्डड र चलनचल्ती दुवै इकाईको प्रयोग गर्न सक्षम
१२.	नक्साको जानकारी	१२.१ परिचय	१२.१ निर्माण कार्यमा नक्साको आवश्यकता र प्रयोगको परिचय सम्बन्धी ज्ञान	१. नक्सा अनुसारको निर्माण कार्य गर्ने

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
		१२.२ महत्व १२.३ प्लान १२.४ सेक्सन १२.५ इलिभेसन	१२.२.१ निर्माण कार्यमा नक्साको महत्व सम्बन्धी ज्ञान १२.३.१ नक्साबाट प्लानको बारेमा जानकारी लिन सक्षम १२.४.१ नक्साबाट सेक्सनको बारेमा जानकारी लिन सक्षम १२.५.१ नक्साबाट इलिभेसनको बारेमा जानकारी लिन सक्षम	१. पहिले नक्सा निर्माण हुने २. नक्सा अनुसार निर्माण कार्य गर्नुपर्ने १. निर्माण गरिनुपर्ने संरचनाको तयउ खण्ड २. त्यसमा भएको लम्बाई, चौडाई १. संरचनाको भित्री बनौटको लागि काल्पनिक रूपमा काटिएको नक्सा १. संरचनाको बाहिरी रूप
१३.	स्केल	१३.१ परिचय १३.२ प्रयोग	१३.१ नक्सामा प्रयोग भएको स्केलको बारेमा जानकारी	१. १:१०० २. १:८
१४.	भवनको विभिन्न भागको जानकारी	१४.१ परिचय	१३.२.१ नक्सा निर्माण कार्यमा प्रयोग भएको स्केल र वास्तविक संरचना निर्माण गर्दा प्रयोग गरिने स्केलको बारेमा जानकारी १४.१ निर्माण कार्य गर्दा भवनको विभिन्न भागको जानकारी प्राप्त गर्न सक्षम	१. संरचना निर्माण कार्यमा नक्साको स्केललाई वास्तविक निर्माणमा परिवर्तन गर्ने
१५.	प्राथमिक उपचार	१५.१ परिचय/महत्व	१५.१.१ प्राथमिक उपचारको	१. जग २. डि.पि.सी. ३. सिल लेभल ४. लिन्टल ५. स्लाब आदि १. प्राथमिक उपचारको परिचय/महत्व

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
१६.	दुङ्गालाई विभिन्न आकारमा काटने	<p>१६.१ परिचय</p> <p>१६.२ महत्व</p> <p>१६.३ विधि</p> <p>१६.४ सुरक्षा नियम</p> <p>१६.५ सरसफाई</p>	<p>परिचय/महत्व सम्बन्धी ज्ञान दिई प्राथमिक उपचार गर्न सक्षम</p> <p>१६.१.१ निर्माण कार्यमा प्रयोग गरिने दुङ्गालाई आवश्यकता अनुसार विभिन्न आकारमा काटने सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>१६.२.१ निर्माण कार्यमा प्रयोग गरिने दुङ्गालाई निश्चित आकारमा काटने महत्व सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>१६.३.१ दुङ्गालाई उपयुक्त विधि अपनाई काटी आकारमा ल्याउन सक्षम</p> <p>१६.४.१ दुङ्गा काटदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाको नियम बारे जानकारी</p> <p>१६.५.१ दुङ्गा काटने कार्य सकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम</p>	<p>बुझाई प्राथमिक उपचार गर्ने तरिका बुझाउने</p> <p>१. आवश्यकता अनुसार दुङ्गालाई घन/छिनाको प्रयोग गरी काटने</p> <p>१. नमिलेको दुङ्गालाई आकारमा ल्याउन सकिने</p> <p>१. घनको प्रयोग गरी २. छिनाको प्रयोग गरी</p> <p>१. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा</p> <p>१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई</p> <p>१. निर्देशन अनुसार लेभल मिलाई गारो लगाउने</p> <p>१. दुङ्गालाई आवश्यकता अनुसार काटने</p>
१७.	दुङ्गाको सुक्खा गारो लगाउने	<p>१७.१ परिचय</p> <p>१७.२ विधि</p>	<p>१७.१.१ दुङ्गा प्रयोग गरी आवश्यकता अनुसारको सुक्खा गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>१७.२.१ उपयुक्त विधि अपनाई सुक्खा</p>	<p>१. निर्देशन अनुसार लेभल मिलाई गारो लगाउने</p> <p>१. दुङ्गालाई आवश्यकता अनुसार काटने</p>

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	सक्षिप्त विवरण
१८.	मसला तयार गर्ने विधि	१८.३ सुरक्षा नियम १८.४ सरसफाई १८.१ परिचय १८.२ महत्व १८.३ विधि १८.४ सुरक्षा नियम	गारो लगाउन सक्षम १८.३.१ ढुङ्गाको गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाको नियम बारे जानकारी १८.४.१ गारो लगाई सकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम	२. घट्टी तथा टेपको प्रयोग गर्ने ३. पाइप लेभल मिलाउने ४. निर्देशन अनुसारको गारो लगाउने १. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
१९.	१:६ मसला प्रयोग गरी दुङ्गाको गारो लगाउने	<p>१८.५ सरसफाई</p> <p>१९.१ परिचय</p> <p>१९.२ महत्व</p> <p>१९.३ विधि</p> <p>१९.४ सुरक्षा नियम</p> <p>१९.५ सरसफाई</p>	<p>१८.५.१ मसला तयार गर्ने कार्य सकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम</p> <p>१९.१.१ दुङ्गा प्रयोग गरी आवश्यकता अनुसारको १:६ को मसलामा गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>१९.२.१ १:६ को मसलामा दुङ्गाको गारो लगाउने महत्व सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>१९.३.१ उपयुक्त विधि अपनाई गारो लगाउन सक्षम</p> <p>१९.४.१ दुङ्गाको गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाको नियम बारे जानकारी</p> <p>१९.५.१ गारो लगाई सकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम</p>	<p>१. व्यक्तिगत सरसफाई</p> <p>२. औजारको सरसफाई</p> <p>३. कार्यशालाको सरसफाई</p> <p>१. निर्देशन अनुसार लेभल मिलाई गारो लगाउने</p> <p>१. आवश्यकता अनुसार बलियो र टिकाउ बनाउन</p> <p>१. दुङ्गालाई आवश्यकता अनुसार काट्ने</p> <p>२. घण्टी तथा टेपको प्रयोग गर्ने</p> <p>३. पाइप लेभल मिलाउने</p> <p>४. निर्देशन अनुसारको मसला प्रयोग गरी गारो लगाउने</p> <p>१. व्यक्तिगत सुरक्षा</p> <p>२. औजारको सुरक्षा</p> <p>१. व्यक्तिगत सरसफाई</p> <p>२. औजारको सरसफाई</p> <p>३. कार्यशालाको सरसफाई</p> <p>१. आवश्यकता अनुसार ईट्टालाई ब्रिक एक्स (बच्चाप ब्ल्यू) को प्रयोग गरी</p>
२०.	ईट्टाको टुका (बच्चाप ब्ल्यू) तयार गर्ने	२०.१ परिचय	२०.१.१ निर्माण कार्यमा प्रयोग गरिने ईट्टालाई आवश्यकता अनुसार	

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	सक्षिप्त विवरण
			विभिन्न आकारमा काटने सम्बन्धी ज्ञान	काटने
		२०.२ महत्व	२०.२.१ निर्माण कार्यमा प्रयोग गरिने ईट्टालाई निश्चित आकारमा काटने महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. ईट्टालाई आवश्यकता अनुसार आकारमा ल्याउन सकिने
		२०.३ विधि	२०.३.१ ईट्टालाई उपयुक्त विधि अपनाई काटी आवश्यकता अनुसारको आकारमा ल्याउन सक्षम	१. चचच्चय व्हभ को प्रयोग गरी २. घनको प्रयोग गरी
		२०.४ सुरक्षा नियम	२०.४.१ ईट्टा काटदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाको नियम बारे जानकारी	१. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा
		२०.५ सरसफाई	२०.५.१ ईट्टा काटने कार्य सकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम	१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई
२१.	क्तचब्जजत धर्वा० ९ ज्ञ द० प्ल भलनाथिज द्यलम	२१.१ परिचय	२१.१.१ एक ईट्टाको भलनाथिज द्यलम मा सिधा गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान	१. ९" को सिधा गारो
		२१.२ महत्व	२१.२.१ एक ईट्टाको भलनाथिज द्यलम मा सिधा गारो लगाउनुको महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. बलियो गारो २. बढी प्रयोग
		२१.३ प्रयोग	२१.३.१ एक ईट्टाको भलनाथिज द्यलम मा सिधा गारोको प्रयोग सम्बन्धी	१. पिलर सिस्टममा अत्यधिक प्रयोग २. बाहिरी वाल

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
२२.	क्तचब्जजत धर्वी ९ज्ञर् द० प्ल भलनाक्षिक द्ययलम	२१.४ विधि	ज्ञान २१.४.१ एक ईद्वाको भलनाक्षिक द्ययलम मा सिधा गारो लगाउने विधि सम्बन्धी ज्ञान	३. पाटिसन वाल १. कम्तीमा विउ एक चौथाई हुनुपर्ने २. प्रत्येक लेयरमा जभवमभच कतचभतअजभच मिलाउने ३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने ४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने
		२१.५ सुरक्षा नियम	२१.५.१ एक ईद्वाको भलनाक्षिक द्ययलम मा सिधा गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान	१. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा
		२१.६ सरसफाई	२१.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम	१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई
		२२.१ परिचय	२२.१.१ डेढ ईद्वाको भलनाक्षिक द्ययलम मा सिधा गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान	१. १४" को सिधा गारो
		२२.२ महत्व	२२.२.१ डेढ ईद्वाको भलनाक्षिक द्ययलम मा सिधा गारो लगाउनुको महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. बलियो गारो २. वाल सिस्टममा बढी प्रयोग
		२२.३ प्रयोग	२२.३.१ डेढ ईद्वाको भलनाक्षिक द्ययलम मा सिधा गारोको प्रयोग सम्बन्धी	१. बाहिरी वाल २. बाउण्ड्री वाल

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
२३.	न्युचलभच धर्वा० ९ज द० प्ल भलनाथिकज द्ययलम	२२.४ विधि	ज्ञान २१.४.१ डेढ ईद्वाको भलनाथिकज द्ययलम मा सिधा गारो लगाउने विधि सम्बन्धी ज्ञान	३. अत्यधिक बलियो बनाउन ४. वाल सिस्टममा बढी प्रयोग १. कम्तीमा विउ एक चौथाई हुनुपर्ने २. प्रत्येक लेयरमा जभवमभच कतचभतअजभच मिलाउने ३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने ४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने
		२२.५ सुरक्षा नियम	२२.५.१ एक ईद्वाको भलनाथिकज द्ययलम मा सिधा गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान	१. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा
		२२.५ सरसफाई	२२.५.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम	१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई
		२३.१ परिचय	२३.१.१ एक ईद्वाको भलनाथिकज द्ययलम मा कुनाको गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान	१. ९" को कुनाको गारो
		२३.२ महत्व	२३.२.१ एक ईद्वाको भलनाथिकज द्ययलम मा कुनाको गारो लगाउनुको महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. बलियो २. कुनै पनि संरचना निर्माण गर्दा कुना पर्ने नै हुन्छ ।
		२३.३ प्रयोग	२३.३.१ एक ईद्वाको भलनाथिकज द्ययलम मा	१. कुना कुनामा आवश्यक

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
२४.	ऋग्यचलभच धर्वाँ ९ज द० प्ल भलनाथिक्ज द्ययलम (च्वअपज्ज्ञन ७ त्ययतज्ज्ञन	२३.४ विधि	कुनाको गारोको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान २३.४.१ एक ईद्वाको भलनाथिक्ज द्ययलम मा कुनाको गारो लगाउने विधि सम्बन्धी ज्ञान	१. कम्तीमा विउ एक चौथाई हुनुपर्ने २. प्रत्येक लेयरमा जभवमभच कतचभतअजभच मिलाउने ३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने ४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने
		२३.५ सुरक्षा नियम	२३.५.१ एक ईद्वाको भलनाथिक्ज द्ययलम मा कुनाको गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान	१. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा
		२३.६ सरसफाई	२३.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम	१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई
		२४.१ परिचय	२४.१.१ एक ईद्वाको भलनाथिक्ज द्ययलम मा कुनाको गारोको एकापट्टि दाँती अर्कोपट्टी च्वअपज्ज्ञन गरी लगाउने सम्बन्धी ज्ञान	१. ९" को कुनाको गारोमा अर्को गारो जोड्नको लागि
		२४.२ महत्व	२४.२.१ एक ईद्वाको भलनाथिक्ज द्ययलम मा कुनाको गारोको एकापट्टि दाँती अर्कोपट्टी च्वअपज्ज्ञन गरी लगाउनुको महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. दुई गारो बलियोसंग जोड्न

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
२५.	कतचबनजत धबरी ९०२६ द० प्ल कतचभतअजभच दयलम	२४.३ प्रयोग	२४.३.१ एक ईट्टाको भलनष्क्ज दयलम मा कुनाको गारोको एकापटि दाँती अर्कोपट्टी च्वअपल्लन को प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान	१. कुना कुनामा पछि गारो ल्याएर जोड्न
		२४.४ विधि	२४.४.१ एक ईट्टाको भलनष्क्ज दयलम मा कुनाको गारोको एकापटि दाँती अर्कोपट्टी च्वअपल्लन गरी गारो लगाउने विधि सम्बन्धी ज्ञान	१. कम्तीमा बिउ एक चौथाई हुनुपर्ने २. प्रत्येक लेयरमा जभवमभच कतचभतअजभच मिलाउने ३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने ४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने ५. त्ययतजप्लन मा घण्टी मिलाउनुपर्ने
		२४.५ सुरक्षा नियम	२४.५.१ गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान	१. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा
		२४.६ सरसफाई	२४.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम	१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई
		२५.१ परिचय	२५.१.१ आधा ईट्टाको कतचभतअजभच दयलम मा सिधा गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान	१. ४" को सिधा गारो
		२५.२ महत्व	२१.२.१ आधा ईट्टाको कतचभतअजभच दयलम मा सिधा गारो लगाउनुको महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. पार्टिसन गर्न २. थोरै क्षेत्र ओगट्छ

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
२६.	बृहलकतचगअतव्यल या ब्वअ	२५.३ प्रयोग	२५.३.१ आधा ईट्टाको कतचभतअजभच दयलम मा सिधा गारोको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान	१. पिलर सिस्टममा अत्यधिक प्रयोग २. पार्टिसन वाल ३. कम क्षेत्रफल भएको स्थान
		२५.४ विधि	२५.४.१ आधा ईट्टाको कतचभतअजभच दयलम मा सिधा गारो लगाउने विधि सम्बन्धी ज्ञान	१. कम्तीमा बिउ एक चौथाई हुनुपर्ने २. प्रत्येक लेयरमा कतचभतअजभच मिलाउने ३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने ४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने
		२५.५ सुरक्षा नियम	२५.५.१ गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान	१. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा
		२५.६ सरसफाई	२५.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम	१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई
		२६.१ परिचय	२५.१.१ ईट्टाको प्रयोग गरी बचअ बनाई गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान	१. सो निकाल्ने, ढोका घटाउने उद्देश्यले बचअ बनाउने
		२६.२ महत्व	२६.२.१ ब्वअ को महत्व सम्बन्धी ज्ञान	१. सो निकाल्ने २. ढोका घटाउने
		२६.३ प्रयोग	२५.३.१ ब्वअ को प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान	१. भवनको किचन, डाईनिङ २. दुई पिलर बीच शोभा बढाउन
		२६.४ विधि	२६.४.१ ब्वअ बनाउने विधि सम्बन्धी	१. फर्मा सेट गर्ने

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
२७.	क्तव्यवधारणा ग्रन्थीया अधिकारीया द्वारा दिलेको विवरण तथा उपकार्यहरू	<p>२६.५ सुरक्षा नियम</p> <p>२६.६ सरसफाई</p> <p>२७.१ परिचय</p> <p>२७.२ महत्व</p> <p>२७.३ प्रयोग</p> <p>२७.४ विधि</p>	<p>ज्ञान</p> <p>२६.५.१ गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>२६.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम</p> <p>२७.१.१ एक ईटाको अधिकारीया द्वारा दिलेको विवरण तथा उपकार्यहरू</p> <p>२७.२.१ एक ईटाको अधिकारीया द्वारा दिलेको विवरण तथा उपकार्यहरू</p> <p>२७.३.१ एक ईटाको अधिकारीया द्वारा दिलेको विवरण तथा उपकार्यहरू</p> <p>२७.४.१ एक ईटाको अधिकारीया द्वारा दिलेको विवरण तथा उपकार्यहरू</p>	<p>२. दुई ईटा बीचमा राम्रोसँग मसाला भर्ने</p> <p>३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने</p> <p>४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने</p> <p>५. बनेपछि राम्री अगच्छन गर्नुपर्ने</p> <p>१. व्यक्तिगत सुरक्षा</p> <p>२. औजारको सुरक्षा</p> <p>१. व्यक्तिगत सरसफाई</p> <p>२. औजारको सरसफाई</p> <p>३. कार्यशालाको सरसफाई</p> <p>१. ९" को सिधा गारो</p> <p>१. आकृति राम्रो देखिने</p> <p>१. बाहिरी वाल</p> <p>२. पार्टिसन वाल</p> <p>१. कम्तीमा विउ एक चौथाई हुनुपर्ने</p> <p>२. एउटै लेयरमा जभबमभच कत्तब्तअजभच मिलाउने</p>

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
२८.	अचयकक धर्वाँ प्ल भलनष्कज दयलम ९इलभ दचष्यप तजष्थपलभकक०	<p>२७.५ सुरक्षा नियम</p> <p>२७.६ सरसफाई</p> <p>२८.१ परिचय</p> <p>२८.२ महत्व</p> <p>२८.३ प्रयोग</p> <p>२८.४ विधि</p>	<p>२७.५.१ एक ईट्टाको भलनष्कज दयलम मा सिधा गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>२७.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम</p> <p>२८.१.१ एक ईट्टाको भलनष्कज दयलम मा अचयकक धर्वाँ लगाउने सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>२८.२.१ एक ईट्टाको भलनष्कज दयलम मा अचयकक धर्वाँ लगाउनुको महत्व सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>२८.३.१ एक ईट्टाको भलनष्कज दयलम मा अचयकक धर्वाँ को प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान</p> <p>२८.४.१ एक ईट्टाको भलनष्कज दयलम मा अचयकक धर्वाँ लगाउने विधि सम्बन्धी ज्ञान</p>	<p>३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने</p> <p>४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने</p> <p>१. व्यक्तिगत सुरक्षा</p> <p>२. औजारको सुरक्षा</p> <p>१. व्यक्तिगत सरसफाई</p> <p>२. औजारको सरसफाई</p> <p>३. कार्यशालाको सरसफाई</p> <p>१. ९" को दुई गारो अचयकक हुने</p> <p>१. बलियो</p> <p>२. कोठाहरू छुट्ट्याउने</p> <p>१. दुई तिरबाट धर्वाँ आई काटिने ठाउँमा</p> <p>२. कोठा छुट्ट्याउने स्थानमा</p> <p>१. कम्तीमा बिउ एक चौथाई हुनुपर्ने</p> <p>२. प्रत्येक लेयरमा जभवमभव कतचभतअजभव मिलाउने</p> <p>३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने</p>

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
२९.	भ्यालको भाग राखी गारो लगाउने	२८.५ सुरक्षा नियम २८.६ सरसफाई २९.१ परिचय २९.२ महत्व २९.३ प्रयोग २९.४ विधि २९.५ सुरक्षा नियम	२८.५.१ एक ईद्वाको भलनाइकज दयलम मा कुनाको गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान २८.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम २९.१.१ भ्यालको भाग राखी गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान २९.२.१ भ्यालको भाग राख्नुको महत्व सम्बन्धी ज्ञान २९.३.१ भ्यालको भाग राखी गारो लगाउनुको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान २९.४.१ भ्यालको भाग राखी गारो लगाउने विधि सम्बन्धी ज्ञान २९.५.१ गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान	४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने १. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा १. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई १. भ्याल राख्न १. पछि भ्याल राख्न १. पछि भ्याल राख्ने १. कम्तीमा बिउ एक चौथाई हुनुपर्ने २. प्रत्येक लेयरमा जभवमभच कतचभतअजभच मिलाउने ३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने ४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने १. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
३०.	प्लाष्टरिङ्ग कार्य	२९.६ सरसफाई ३०.१ परिचय ३०.२ महत्व ३०.३ प्रयोग ३०.४ विधि ३०.५ सुरक्षा नियम ३०.६ सरसफाई	२९.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम ३०.१.१ प्लाष्टरिङ्गको परिचय सम्बन्धी ज्ञान ३०.२.१ प्लाष्टरिङ्गको महत्व सम्बन्धी ज्ञान ३०.३.१ प्लाष्टरिङ्गको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान ३०.४.१ प्लाष्टरिङ्ग गर्ने विधि बारे ज्ञान ३०.५.१ प्लाष्टर गर्दा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान ३०.६.१ प्लाष्टर गरिसकेपछि सरसफाई गर्न सक्षम	१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई १. गारोलाई छोपी आकर्षक देखाउने २. रंग लगाउने सतह तयार गर्ने १. आकर्षक २. बलियो ३. गारोलाई वातावरणीय असरबाट सुरक्षित राख्न १. इटा तथा ब्लकको गारोमा २. भूईमा (कोरा, मसिनो) ३. सिलिङ्गमा आदि १. बालुवाको अवस्था हेरी पखाल्नु पर्ने २. बालुवा चाल्ने ३. बालुवाको अवस्था हेरी १:४ वा १:५ को अनुपातमा मसला बनाई प्लाष्टर गर्ने १. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा १. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
३१.	लिन्टल तयार गर्ने	३१.१ परिचय ३१.२ महत्व ३१.३ प्रयोग ३१.४ विधि ३१.५ सुरक्षा नियम ३१.६ सरसफाई	३१.१.१ लिन्टलको परिचय सम्बन्धी ज्ञान ३१.२.१ लिन्टलको महत्व सम्बन्धी ज्ञान ३१.३.१ लिन्टलको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान ३१.४.१ लिन्टल तयार गर्ने विधि बारे ज्ञान ३१.५.१ लिन्टल गर्दा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान ३१.६.१ लिन्टल तयार गरिसकेपछि सरसफाई गर्ने सक्षम	३. कार्यशालाको सरसफाई १. भ्याल वा ढोका माथि डण्डी राखी निर्माण गरिने संरचना १. बलियो बनाउन २. भ्याल अथवा ढोकालाई लोडबाट बचाउन १. भ्याल वा ढोकाको माथि १. रिङ्ग तयार गर्ने २. डण्डी राख्ने ३. फर्मा ठोकी ढलान गर्ने १. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा १. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई
३२.	हलो ब्लकको पर्खाल लगाउने	३२.१ परिचय ३२.२ महत्व ३२.३ प्रयोग	३२.१.१ हलो ब्लकको सिधा गारो लगाउने सम्बन्धी ज्ञान ३२.२.१ हलो ब्लकको गारो लगाउनुको महत्व सम्बन्धी ज्ञान ३२.३.१ हलो ब्लकको सिधा गारोको	१. ब्लकको सिधा गारो १. छिटो गारो लगाउने २. ताप तथा ध्वनी अवरोधक १. बाउण्डी वाल

क्र.सं.	काम र कर्तव्य	कार्य तथा उपकार्यहरू	उद्देश्य	संक्षिप्त विवरण
३३.	भवन निर्माण आचार संहिताको बारेमा जानकारी	३२.४ विधि	प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान	२. भवन ३. गोदाम (ठहरा)
			३२.४.१ हलो ब्लकको सिधा गारो लगाउने विधि सम्बन्धी ज्ञान	१. कम्तीमा बिउ एक चौथाई हुनुपर्ने २. प्रत्येक लेयरमा कत्तचभतअजभच हरू मिलाउने ३. घण्टी, लेभल मिलाउनुपर्ने ४. बाहिरी भाग मिलेको हुनुपर्ने
			३२.५ सुरक्षा नियम	१. व्यक्तिगत सुरक्षा २. औजारको सुरक्षा
			३२.५.१ हलो ब्लकको सिधा गारो लगाउँदा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाका नियम सम्बन्धी ज्ञान	
		३२.६ सरसफाई	३२.६.१ गारो लगाईसकिएपछि सरसफाई गर्न सक्षम	१. व्यक्तिगत सरसफाई २. औजारको सरसफाई ३. कार्यशालाको सरसफाई
			३३.१ परिचय	१. भवन विभागले लागू गरेको आचार संहिता
		३३.२ महत्व	३३.१.१ प्रचलित भवन निर्माण आचार संहिताको ज्ञान	१. बलियो २. भूकम्प प्रतिरोधी ३. मापदण्ड अनुरूप
			३३.२.१ भवन निर्माण आचार संहिताको महत्व सम्बन्धी ज्ञान	

मेशिन, औजार तथा सरसामानहरूको मापदण्ड (नम्र्स)
 (Norms of Machines, Tools & Materials)

प्रशिक्षकार्थी संख्या : २०

क्र.सं.	विवरण	साइज	परीमाण	इकाइ	कैफियत
१	सैद्धान्तिक कक्षा	१५ X २०	१	वटा	
२	कार्यशाला	३० X ४०	१	वटा	
३	बोल्स्टर		४	वटा	
४	ट्राइस्क्वायर		४	वटा	
५	ईट्राको हथौडा		२०	वटा	
६	बाल्टीन		४	वटा	
७	विल्डर स्क्वायर		१	वटा	
८	केन वास्केट		१	वटा	
९	छिना		५	वटा	
१०	क्युवक्स		१	वटा	
११	हम्मर		१०	वटा	
१२	वायर ब्रस		४	वटा	
१३	फ्लोट		४	वटा	
१४	गेज बक्स/बैचिङ बक्स		१	वटा	
१५	ग्राइन्डर		२	वटा	
१६	ग्राइन्डिङ स्टोन		१०	वटा	
१७	हेक्स फ्रेम र ब्लेड		५	सेट	
१८	हेलमेट		२०	वटा	
१९	ईट्रा काटने हतियार (ब्रिक एक्स)		२०	वटा	
२०	लेभल पाइप		१०	वटा	
२१	लाइन र पिन्स		२०	वटा	
२२	मैलेट		५	वटा	
२३	प्लेन फित्ता		१०	वटा	
२४	मिक्सिङ बोर्ड		४	वटा	
२५	मोटार प्यान		१०	वटा	
२६	पिक		५	वटा	
२७	प्लमवव		१०	वटा	
२८	ज्वाइन्टर		४	वटा	
२९	ट्रावेल		१०	वटा	
३०	प्याइन्टिङ ट्रावेल		१०	वटा	
३१	आरा		१	वटा	
३२	स्प्रीट लेभल		४	वटा	
३३	टाइलिङ ट्रावेल		४	वटा	
३४	सावेल		४	वटा	
चालु सामग्री					
१	बुट		२०	वटा	
२	डोको		१०	वटा	

३	पंजा		२०	जोर	
४	प्राथमिक उपचारका सामग्री		१	सेट	
५	इट्टा		२०००	गोटा	
६	पेन्सिल		२०	गोटा	
७	इरेजर		२०	गोटा	
८	दुंगा		३	घ.मी.	
९	सिमेन्ट		२०	बोरा	
१०	बालुवा		३०	घ.मी.	
११	गिट्टी		३	घ.मी.	

कर्मचारी

१. प्रशिक्षक १ जना
२. सहायक प्रशिक्षक १ जना
३. कार्यालय सहयोगी १ जना

अन्य (आवश्यकता अनुसार)

१. सामान ढुवानी (ट्रान्सपोर्टेशन)
२. ह्याणड्स आउट, म्यानुअल, पुस्तक, पत्रिका, उद्घाटन समापन, सर्टिफिकेट, जलपान, अतिथी सत्कार आदि

सहयोगी पुस्तक

१. गारो लगाउने प्रविधि
— मोहनमान व्यञ्जनकार